

THỰC TRẠNG VÀ PHƯƠNG HƯỚNG, GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN DU LỊCH CỘNG ĐỒNG ở huyện A Lưới, tỉnh Thừa Thiên Huế

PGS, TS LÊ VĂN ĐÌNH*

Du lịch cộng đồng là loại hình du lịch được phát triển trên cơ sở các giá trị văn hóa của cộng đồng, do cộng đồng dân cư quản lý, tổ chức khai thác và hưởng lợi. Hiện nay, du lịch cộng đồng được xem là một loại hình du lịch bền vững giúp thúc đẩy các chiến lược xóa đói giảm nghèo trong môi trường cộng đồng với mục tiêu thu hút sự tham gia của người dân địa phương trong các sản phẩm du lịch, tạo ra sinh kế đồng thời khuyến khích tôn trọng các truyền thống văn hóa cũng như các di sản thiên nhiên tại địa phương. Ở huyện A Lưới, tỉnh Thừa Thiên Huế loại hình du lịch cộng đồng góp phần bảo tồn tài nguyên du lịch, tài nguyên văn, các giá trị văn hóa truyền thống và phát triển kinh tế - xã hội theo hướng bền vững. Bài viết ngõ hầu góp một ý kiến nhằm phát triển du lịch cộng đồng ở huyện A Lưới, tỉnh Thừa Thiên Huế trong thời gian đến.

1. A Lưới là huyện miền núi vùng cao của tỉnh Thừa Thiên Huế, cách thành phố Huế 70km về phía Tây, là nơi hội tụ những sắc màu văn hóa của 27 dân tộc anh em. Là vùng đất giàu truyền thống yêu nước và cách mạng, A Lưới luôn giữ trong mình nhiều di tích lịch sử văn hóa, di tích chiến tranh cách mạng tiêu biểu. Với nguồn tài nguyên du lịch phong phú, cảnh quan thiên nhiên tuyệt đẹp, hệ thống làng nghề đa dạng, là vùng đất lưu giữ nhiều phong tục tập

quán, các làn điệu dân ca, văn hóa ẩm thực, lễ hội truyền thống mang đậm nét văn hóa của vùng đồng bào dân tộc thiểu số, A Lưới thuận lợi cho phát triển loại hình du lịch cộng đồng kết hợp du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng... Đến với A Lưới du khách sẽ được trải nghiệm loại hình du lịch homestay trong những ngôi nhà sàn được xây dựng theo kiến trúc đặc trưng truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số như nhà Gươl của dân tộc Cơ Tu, nhà Rông của dân tộc Tà Ôi, nhà Dài của dân tộc Pa Kô. Với chất liệu chính là gỗ, tre, nứa, lá cọ... tạo cảm giác thoáng mát, gần gũi thiên nhiên và thân thiện với môi trường. Du khách sẽ được thưởng thức loại hình văn nghệ dân gian, các làn điệu dân ca như hát Kârloi, Baboih, Chacháp, Xiềng... mang âm hưởng, hơi thở của núi rừng Trường Sơn; tìm hiểu phong tục, tập quán đặc sắc, khám phá và trải nghiệm cuộc sống sinh hoạt hàng ngày của các dân tộc nơi đây; thưởng thức những món ăn, thức uống được chế biến rất cầu kỳ độc đáo mang đậm chất vùng cao như KaLèng, thịt khô gác bếp, rượu cần, súp sắn, đọt mây nướng, cá nướng đùm lá chuối, bánh A Quát, A Chót và cơm lam...

Tại A Lưới, hiện có các mô hình du lịch cộng đồng rất hiệu quả gồm:

Làng Du lịch cộng đồng (DLCD) thôn AKa1, xã AROàng: cách trung tâm thị trấn 28km về phía Đông Nam, ngay tại trục đường Hồ Chí Minh. Nơi đây với những vẻ đẹp hoang sơ, kỳ vĩ của núi rừng

* Học viện Chính trị khu vực III

cũng như các lễ hội, nét văn hóa đặc sắc, làng nghề dệt Dèng, đan lát, các món ăn truyền thống sẽ mang đến sự hài lòng cho du khách khi đến tham quan, khám phá vẻ đẹp miền sơn cước qua tour du lịch cộng đồng tại đây.

Làng DLCD thôn AHua, xã Nhâm: cách thị trấn A Lưới 5km về phía Tây. Tại đây còn lưu giữ khá đậm nét các giá trị văn hóa truyền thống của tộc người Tà Ôi, như nghề dệt Dèng, nghề đan lát, các trò chơi dân gian, các món ẩm thực được chế biến theo kiểu truyền thống mang đậm hương vị của núi rừng; cùng kiến trúc nhà Rông, biểu tượng của cộng đồng, là linh hồn của làng bản.

Làng Du lịch sinh thái Việt Tiến - ANôr, xã Hồng Kim: cách trung tâm huyện 3km về phía Đông Bắc, tại đây có thác ANôr với mây mù bao phủ quanh năm. Phong cảnh tuyệt đẹp với 3 thác nước liên hoàn, cao 8m, 60m và 120m, tựa như những suối tóc trữ tình của các thiếu nữ nơi miền sơn cước. Thác ANôr còn giữ nguyên dáng vẻ hoang sơ, thời tiết ở đây mát dịu tạo cho du khách tham quan hưởng một cảm giác trong lành, mát mẻ. Với con người thân thiện, mến khách cùng các nét văn hóa truyền thống của đồng bào Pa Kô luôn làm say lòng các du khách khi đến với mảnh đất này.

Homestay Hương Danh: thuộc thôn AKa1, xã AROàng cách Trung tâm Thị trấn A Lưới 28km về phía Đông Nam. Tại đây du khách có thể hòa mình vào cuộc sống của người dân bản địa, trải nghiệm văn hóa dân tộc Tà Ôi, thưởng thức những món ăn ngon, ngắm phong cảnh đẹp, tận hưởng khí hậu mát mẻ, ôn hòa.

Homestay Hồng Hạ: cách TP Huế 50km đi theo QL49 - Đường 12 - Cách Thị trấn A Lưới 18km. Homestay được xây dựng theo kiến trúc nhà Grol truyền thống của đồng bào Cơ Tu, là nơi con cháu trong làng hội tụ của cả cộng đồng. Đến với Hồng Hạ du khách sẽ được hòa mình với thiên nhiên tại khu du lịch sinh thái suối Pâr Le, thưởng thức đặc sản núi rừng, giao lưu, tìm hiểu về bản sắc văn hóa của đồng bào dân tộc thiểu số, được hòa nhịp với những làn điệu dân ca đặc sắc mang âm hưởng của núi rừng. Với độ cao từ 600 - 800m so với mực nước biển, tiết trời nơi đây trong lành mát dịu, vào ban đêm nhiệt độ giảm xuống, không khí se se lạnh,

dễ chịu thích hợp với các du khách có nhu cầu nghỉ dưỡng dài ngày.

Đến với A Lưới du khách sẽ được trải nghiệm loại hình du lịch Homestay trong những ngôi nhà sàn được xây dựng theo kiến trúc đặc trưng truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số A Lưới như nhà Grol của dân tộc Cơ Tu, nhà Rông của dân tộc Tà Ôi, nhà Dài của dân tộc Pa Kô. Với chất liệu chính là gỗ, tre, nứa, lá cọ... tạo cảm giác thoáng mát, gần gũi thiên nhiên và thân thiện với môi trường.

Du khách sẽ được thưởng thức các loại hình văn nghệ dân gian, các làn điệu dân ca như hát Kâr loi, Ba boih, Cha chấp, Xiềng... mang âm hưởng, hơi thở của núi rừng Trường Sơn; tìm hiểu phong tục, tập quán đặc sắc, khám phá và trải nghiệm cuộc sống sinh hoạt hàng ngày của các dân tộc nơi đây; thưởng thức những món ăn, thức uống được chế biến rất cầu kỳ độc đáo mang đậm chất vùng cao như Ka Lèng, thịt khô gác bếp, rượu cần, súp sắn, ớt mây nướng, cá nướng đùm lá chuối, bánh A Quát, A Chót và cơm lam...; tìm hiểu phong tục tập quán và các nếp sinh hoạt thường ngày và các lễ hội truyền thống như A riêu Car, A riêu Piing, A riêu A Da... Du khách cũng sẽ được trải nghiệm các chương trình “Một ngày làm già làng Pa Kô” tại Làng Du lịch sinh thái A Nôr, xã Hồng Kim, tái hiện Lễ Cưới, Tục Đi Sim truyền thống của người Pa Kô; trải nghiệm chương trình “Một ngày với bản làng” với các hoạt động như đan lát, làm rẫy, khai thác rượu đoác, bắt cá suối, đạp xe tham quan bản làng; tìm hiểu kỹ nghệ dệt Dèng độc đáo, với những hoa văn, họa tiết tinh tế của người Tà Ôi; trải nghiệm loại hình du lịch sinh thái - nghỉ dưỡng, thỏa sức ngâm mình vào dòng Thác A Nôr, suối Pâr Le, suối A Lin trong veo mát rượi...; tham gia các trò chơi dân gian, chương trình lửa trại giao lưu cộng đồng, hứa hẹn sẽ mang đến cho du khách nhiều trải nghiệm mới.

Với các sản phẩm du lịch truyền thống độc đáo mang đậm đà bản sắc vùng cao; những sản vật nông sản từ núi rừng phát triển phong phú đa dạng, chất lượng, có thương hiệu, mẫu mã đẹp mắt và an toàn cho sức khỏe như thịt khô hun khói, mật ong, rượu sim, gạo Ra Dư, nếp Than, hạt tiêu rừng, măng rừng, bắp chuối rừng, rau dớn, cá suối... và đặc biệt là thương hiệu “Bò A Lưới” được nhiều người biết đến;

nghe dệt Dèng thủ công truyền thống A Lưới đã được Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch công nhận là Di sản phi vật thể cấp Quốc gia với những sản phẩm được sáng tạo làm quà lưu niệm như giày, mũ, thắt lưng, túi xách, ví, cà vạt, váy, áo đầm cách tân, bông tai, cài tóc, tranh, đồng hồ...; những sản phẩm từ nghề đan lát mây tre gồm các vật dụng sử dụng trong lao động sản xuất, sinh hoạt thường ngày như Ka ria, Ka oi, A Choiq, làm chổi dót, đan chiếu Ân Chah...

Hoạt động du lịch cộng đồng tại A Lưới theo xu hướng khám phá, tìm hiểu văn hóa bản địa, cùng làm, cùng sống và trao đổi trực tiếp với người dân bản xứ, không chỉ mang lại lợi ích cho người dân địa phương, mà đã và đang là điểm nhấn thúc đẩy nền kinh tế A Lưới phát triển. Du lịch homestay phát triển góp phần bảo tồn các giá trị văn hóa truyền thống các dân tộc thiểu số huyện A Lưới, duy trì không gian mang tính cộng đồng, cải thiện môi trường sống, phát huy giá trị di sản văn hóa vật thể và phi vật thể góp phần tôn vinh, giới thiệu về lịch sử, văn hóa và con người A Lưới.

2. Trong những năm qua, với tiềm năng, thế mạnh về du lịch sinh thái, Ủy ban nhân dân (UBND) huyện A Lưới đã có nhiều chủ trương, chính sách nhằm đẩy mạnh phát triển du lịch cộng đồng; ban hành các phương án hỗ trợ phát triển du lịch homestay, phương án xây dựng các nghề truyền thống kết hợp phát triển du lịch; ban hành Quy chế phối hợp tổ chức hoạt động các điểm du lịch tại khu vực biên giới huyện A Lưới và quy trình hóa các thủ tục hành chính cho khách trong nước và khách nước ngoài khi tham quan du lịch tại các điểm du lịch khu vực biên giới trên địa bàn huyện.

Đặc biệt, nhờ sự quan tâm, chỉ đạo của UBND tỉnh, sự hướng dẫn nhiệt tình về mặt nghiệp vụ, chuyên môn của Sở Du lịch tỉnh; sự phối hợp giữa cơ quan chuyên môn với những cơ quan ban ngành liên quan trong công tác phát triển du lịch cộng đồng, hạ tầng du lịch bước đầu được hoàn thiện; sản phẩm du lịch truyền thống ngày càng phát triển, đó là sự hỗ trợ của Dự án Phát triển Du lịch Mê Kông đã mở rộng đầu tư cơ sở hạ tầng du lịch Nhà nghỉ cộng đồng A Ka1, xã A Roàng và A Hư, xã Nhâm; sự hỗ trợ của Dự án Trường Sơn Xanh, Viện Quản lý và Phát triển Châu á AMDI và Hội

Du lịch Cộng đồng Việt Nam (VCTC) hỗ trợ mô hình du lịch cộng đồng tại Làng DLST A Nờ, xã Hồng Kim với 03 homestay có nhiều chương trình hoạt động trải nghiệm văn hóa độc đáo của dân tộc Pa Cô; sự hỗ trợ của Sở Du lịch, Trường Cao đẳng nghề du lịch và các tổ chức phi chính phủ trong việc mở các khóa tập huấn về du lịch cộng đồng có trách nhiệm cho các đối tượng là người dân làm du lịch cộng đồng. Qua đó, hướng dẫn cho lực lượng lao động có trình độ, kỹ năng giao tiếp với khách du lịch, cách bài trí, sắp xếp nhà ở, hướng dẫn tư kinh doanh các sản phẩm du lịch, cách tổ chức và phục vụ các đoàn khách... đồng thời, tổ chức đoàn đi nghiên cứu, học tập mô hình du lịch cộng đồng tại Hòa Bình, Sơn La và trao đổi kinh nghiệm với một số địa phương khác... Bước đầu, UBND huyện đã bố trí kinh phí, hỗ trợ mua sắm chăn ga, gối nệm, xây dựng nhà vệ sinh tại Làng Việt Tiến (xã Hồng Kim), Homestay Hồng Hạ, Homestay Hương Danh trị giá 150 triệu đồng; hỗ trợ 200 triệu đồng chỉnh trang không gian làng văn hóa du lịch cộng đồng A Nờ (xã Hồng Kim), thôn Paris - Kavin (xã A Dót), thôn A Hư (xã Nhâm); hỗ trợ 100 triệu đồng để cải tạo không gian cánh đồng lúa thôn Càn Tôm (xã Hồng Hạ); hỗ trợ trồng hoa tại các điểm du lịch cộng đồng trị giá 30 triệu đồng; Lắp đặt các panô, bảng chỉ dẫn du lịch, in ấn tờ rơi, tập gấp giới thiệu du lịch với tổng kinh phí 85 triệu đồng; hỗ trợ xây dựng clip quảng bá, giới thiệu du lịch A Lưới với tổng trị giá 50 triệu đồng.

Huyện A Lưới cũng đã huy động sức mạnh của toàn xã hội tham gia đầu tư phát triển văn hóa các dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện. Phục hồi văn hóa, tập quán sản xuất, bố trí không gian để tái hiện các mô hình sản xuất, lễ hội, làng nghề truyền thống của dân tộc. Đồng thời, tuyên truyền, vận động người dân thực hiện phương án xây dựng không gian làng truyền thống đảm bảo bản sắc văn hóa truyền thống của dân tộc mình; tạo không gian và khôi phục trưng bày các làng nghề truyền thống: đan lát, dệt Dèng...; tận dụng những tiềm năng, lợi thế có sẵn để phát triển sản phẩm du lịch mang đặc trưng riêng của từng làng, sử dụng các nguyên liệu tự nhiên: tre, nứa, gỗ theo kiến trúc truyền thống. Với sự tham gia tích cực vào hoạt động du lịch của

cộng đồng người dân địa phương đã góp phần thúc đẩy du lịch A Lưới phát triển. Đặc biệt là loại hình du lịch cộng đồng, góp phần bảo tồn tài nguyên du lịch, tài nguyên nhân văn và các giá trị văn hóa truyền thống. Nhận thức của người dân về hoạt động du lịch ngày càng được nâng cao, người dân tham gia vào các hoạt động kinh doanh du lịch ngày càng đông, chất lượng du lịch được nâng cao.

Đặc biệt, trong những năm qua, huyện A Lưới, tỉnh Thừa Thiên Huế đã cùng các huyện miền núi Đông Giang, Tây Giang, Nam Giang (Quảng Nam) có nhiều chính sách liên kết hợp tác phát triển du lịch cộng đồng nhằm tạo sự kết nối liên vùng, góp phần mở rộng và đa dạng các sản phẩm du lịch trên tuyến đường Hồ Chí Minh huyền thoại. Đây là những địa phương có tiềm năng lớn về du lịch, bao gồm du lịch cộng đồng, du lịch lịch sử và du lịch sinh thái. Thời gian qua, các địa phương đã kết nối các điểm du lịch sinh thái, du lịch lịch sử, du lịch cộng đồng tạo nhiều tour mới với điểm đến đa dạng, phong phú hơn, như xây dựng chương trình tour giới thiệu các điểm du lịch homestay tại A Lưới, tour làng du lịch sinh thái Pomu, xã A Xan, tour du lịch cộng đồng tại huyện Đông Giang. Bên cạnh đó, giới thiệu các làng nghề, sản phẩm thủ công mỹ nghệ, nông sản đặc trưng của mỗi địa phương tại các hội chợ, hội nghị kết nối cung cầu... Trong thời gian qua, giữa các huyện bước đầu đã có sự phối hợp trong công tác phát triển du lịch, tạo mọi điều kiện thuận lợi phát triển các dịch vụ du lịch đảm bảo chất lượng và bền vững, từng bước xây dựng được hình ảnh các điểm đến du lịch hấp dẫn, an toàn, thân thiện và tin cậy. Trong năm 2018 và 6 tháng đầu năm 2019 lượt khách đến tham quan tại 4 huyện ước đạt khoảng 40.735 lượt, tổng doanh thu từ du lịch đạt 9,4 tỷ đồng¹.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả khả quan, du lịch cộng đồng A Lưới cũng gặp phải những khó khăn nhất định. Sản phẩm du lịch cộng đồng ở A Lưới vẫn mang tính tự phát, chưa được tổ chức bài bản, chưa đi vào thực chất. Hình thức hoạt động mới chỉ mang ý nghĩa tham quan, chưa đạt được mục đích nâng cao nhận thức, giáo dục môi trường và cảm nhận nét đặc sắc trong văn hóa của cộng đồng bản địa. Việc tổ chức các sản phẩm du lịch cộng

đồng còn manh mún, chuyển quá nhanh sang dịch vụ du lịch, mà chưa chú trọng đến vấn đề duy trì bền vững hoạt động này. Các làng du lịch văn hóa cộng đồng và các homestay hoạt động còn nhỏ lẻ, theo hình thức tự phát, thiếu chuyên nghiệp, đầu tư chưa bài bản, thu nhập của người dân làm du lịch cộng đồng còn phụ thuộc vào các doanh nghiệp lữ hành, hướng dẫn viên. Cộng đồng địa phương tham gia làm du lịch thiếu tính chuyên nghiệp trong việc tổ chức và hạn chế khả năng ngoại ngữ để giới thiệu sự hấp dẫn của địa phương mình cho du khách. Ngoài ra, sự tham gia của cộng đồng địa phương vào quá trình ra quyết định, tổ chức các hoạt động du lịch còn thụ động, mang tính hình thức. Tài nguyên du lịch của huyện vẫn chưa được khai thác triệt để mặc dù có nhiều tiềm năng và lợi thế phát triển du lịch. Chưa có cơ chế khuyến khích thu hút đầu tư, thu hút khách trong nước và quốc tế đến tham quan du lịch. Dịch vụ du lịch chưa đa dạng, thời gian lưu trú đạt thấp. Chất lượng một số loại hình dịch vụ hỗ trợ như vui chơi, giải trí, mua sắm, mặt hàng lưu niệm chưa thực sự cao, thiếu tính chuyên nghiệp, đơn điệu về hình thức, chủng loại chưa đáp ứng được nhu cầu của du khách. Bên cạnh đó, sự gắn kết giữa văn hóa với phát triển du lịch còn hạn chế, hiệu quả chưa cao. Công tác tuyên truyền, quảng bá thông tin xúc tiến du lịch chưa được thực hiện thường xuyên, nội dung quảng bá chưa có sức thu hút lớn.

3. Đề du lịch cộng đồng phát triển, quan trọng nhất vẫn là cộng đồng của từng địa phương phải ý thức sâu sắc về giá trị đặc sắc của văn hóa, địa phương mình, từ đó truyền tải đến du khách những giá trị này bằng tình yêu, sự tôn trọng và niềm tin. Sự chung tay của các cấp, các ngành cùng phối hợp nghiên cứu, hướng dẫn người dân bản địa xây dựng sản phẩm hấp dẫn, không trùng lặp, bảo đảm vấn đề giữ gìn cảnh quan, môi trường, bảo tồn, gìn giữ những nét văn hóa bản địa đặc sắc. Đồng thời, cần phải có quy hoạch cụ thể và rõ ràng, tăng cường chức năng quản lý nhà nước, tạo điều kiện cho người dân làm đúng và hiệu quả các sản phẩm du lịch cộng đồng. Hiện nay, với tình hình quốc tế và trong nước, an ninh, trật tự, điều kiện tự nhiên và xã hội trên địa bàn tạo điều kiện rất thuận lợi đến phát triển du lịch cộng đồng ở huyện A Lưới.

Lễ đón nhận Bằng công nhận nghề dệt Dèng của đồng bào Tà Ôi, A Lưới, Thừa Thiên Huế là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia (Ảnh: TL)

** Một số định hướng để phát triển du lịch cộng đồng huyện A Lưới, tỉnh Thừa Thiên Huế*

- Định hướng về tổ chức không gian du lịch: Trong thời gian sắp tới, huyện A Lưới phấn đấu trở thành trung tâm hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch nằm ở phía Tây tỉnh Thừa Thiên Huế; là nơi tập trung tái hiện, gìn giữ, phát huy và khai thác các di sản văn hóa truyền thống của các dân tộc; tăng cường tinh đoàn kết, sự hiểu biết lẫn nhau, giáo dục lòng tự hào dân tộc và tình yêu quê hương đất nước của công dân; tăng cường tình hữu nghị, hợp tác và trao đổi văn hóa với các dân tộc trong và ngoài tỉnh; phục vụ nhu cầu tham quan, du lịch và nghiên cứu của Nhân dân trong nước và khách quốc tế.

- Định hướng về phát triển các sản phẩm du lịch, thị trường du lịch: Đẩy mạnh phát triển du lịch luôn gắn liền mật thiết với đời sống kinh tế của người dân địa phương. Tăng cường việc tuyên truyền nâng cao nhận thức và năng lực cộng đồng, phối kết hợp các bên liên quan để bảo tồn tài nguyên du lịch sinh thái, kết hợp với vốn văn hóa truyền thống đặc sắc sẵn có của địa phương để khuyến khích bà con làm du lịch. Tiếp tục huy động sức mạnh của toàn xã hội tham gia đầu tư phát triển văn hóa các dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện. Phục hồi văn hóa, tập quán sản xuất, bố trí không gian để tái hiện các mô hình sản xuất, lễ hội, làng nghề truyền thống của dân tộc; đồng thời, tuyên truyền, vận động người dân thực

hiện phương án xây dựng không gian làng truyền thống đảm bảo bản sắc văn hóa truyền thống của dân tộc mình; tạo không gian và khôi phục trưng bày các làng nghề truyền thống: đan lát, dệt Dèng; tận dụng những tiềm năng, lợi thế có sẵn để phát triển sản phẩm du lịch mang đặc trưng riêng của từng làng, sử dụng các nguyên liệu tự nhiên: tre, nứa, gỗ theo kiến trúc truyền thống. Tiếp tục đẩy mạnh phát triển du lịch sinh thái, cộng đồng gắn với kêu gọi đầu tư các khu du lịch thiên nhiên, phát triển dịch vụ lưu trú homestay, farmstay gắn với trải nghiệm đời sống văn hóa các tộc người bản địa...

** Một số giải pháp phát triển du lịch cộng đồng ở huyện A Lưới, tỉnh Thừa Thiên Huế trong thời gian đến*

- Hoàn thiện các cơ chế chính sách để các doanh nghiệp, hộ gia đình, cá nhân hoạt động phù hợp với cơ chế thị trường; minh bạch hóa các quan hệ hệ kinh tế, khắc phục tình trạng công - tư lẫn lộn và quy định rõ quyền hạn và trách nhiệm của người đứng đầu. Phân phối thu nhập phải dựa vào kết quả đầu ra, quyền lợi gắn liền với trách nhiệm. Như vậy mới tạo được động lực cho phát triển, phát huy tinh năng động sáng tạo của người lao động, phát huy vai trò chủ thể của người hưởng lợi, đẩy mạnh hoạt động phù hợp với cơ chế thị trường có sự quản lý của nhà nước.

- Luôn đẩy mạnh việc tuyên truyền nâng cao nhận thức và năng lực cộng đồng, phối kết hợp các bên liên quan để bảo tồn tài nguyên du lịch sinh thái, kết hợp với vốn văn hóa truyền thống đặc sắc sẵn có của địa phương để khuyến khích bà con làm du lịch. Tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến sâu rộng trong Nhân dân nhằm xây dựng phong cách ứng xử văn minh, lịch sự, việc giữ gìn, đảm bảo an ninh, an toàn, vệ sinh môi trường để phát triển du lịch. Thường xuyên phối hợp tổ chức các lớp tập huấn, bồi dưỡng kiến thức du lịch cộng đồng, về môi trường du lịch, tạo sự chuyển biến về nhận thức và hành động trong cộng đồng dân cư; trong các doanh nghiệp du lịch.

- Xây dựng cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật và hỗ trợ thông tin phục vụ phát triển du lịch cộng đồng: từ việc xác định cơ sở hạ tầng là động lực để thúc đẩy phát triển kinh tế xã hội, là yếu tố

quan trọng đẩy mạnh hoạt động thu hút đầu tư vì vậy trong thời gian tới cần huy động mọi nguồn lực đầu tư cả trong và ngoài nước, áp dụng những chính sách khuyến khích, hỗ trợ để không ngừng xây dựng và phát triển cơ sở hạ tầng. Đến nay hệ thống cơ sở hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng kinh tế - xã hội tại huyện nhà tương đối đồng bộ và cơ bản đáp ứng yêu cầu của sự phát triển du lịch cộng đồng.

- Huy động sức mạnh của toàn xã hội tham gia đầu tư phát triển văn hóa các dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện. Phục hồi văn hóa, tập quán sản xuất, bố trí không gian để tái hiện các mô hình sản xuất, lễ hội, làng nghề truyền thống của dân tộc. Đồng thời, tuyên truyền, vận động người dân thực hiện Phương án xây dựng không gian làng truyền thống đảm bảo bản sắc văn hóa truyền thống của dân tộc mình; Tạo không gian và khôi phục trưng bày các làng nghề truyền thống: đan lát, dệt Dèng...; Tận dụng những tiềm năng, lợi thế có sẵn để phát triển sản phẩm du lịch mang đặc trưng riêng của từng làng, sử dụng các nguyên liệu tự nhiên: tre, nứa, gỗ theo kiến trúc truyền thống.

- Về nghiên cứu thị trường, tiếp thị và quảng bá hình ảnh các mô hình du lịch cộng đồng: công tác tuyên truyền, quảng bá thông tin xúc tiến du lịch cần được thực hiện thường xuyên, nội dung quảng bá cần phải có sức thu hút lớn. Bên cạnh hình ảnh địa phương, việc thu hút sự chú ý của các nhà đầu tư nước ngoài cũng được thực hiện thông qua biện pháp marketing đặc trưng nổi bật của địa phương, những điểm nổi bật của địa phương có thể do thiên nhiên ưu đãi (tài nguyên thiên nhiên, phong cảnh...), lịch sử để lại, hay do địa phương xây dựng lên.

- Về nâng cao chất lượng sản phẩm và nguồn nhân lực phục vụ du lịch cộng đồng: du lịch A Lưới cần tập trung chỉ đạo các giải pháp cải thiện môi trường du lịch, chất lượng dịch vụ du lịch, chất lượng sản phẩm du lịch; thu hút nhiều thành phần kinh tế tham gia đầu tư kinh doanh dịch vụ, đa dạng hóa các loại hình du lịch như du lịch sinh thái, du lịch lịch sử, du lịch cộng đồng. Nâng cao chất lượng sản phẩm, ẩm thực phục vụ du khách, mang đậm nét đặc trưng ẩm thực của vùng cao A Lưới. Nâng cao chất lượng dịch vụ, thái độ phục vụ tận tình, văn minh, lịch sự, đảm bảo tuyệt đối an toàn cho du khách.

- Về tăng cường hợp tác, liên kết phát triển du lịch giữa các địa phương trong vùng để phát triển du lịch cộng đồng: đẩy mạnh công tác tăng cường hợp tác, liên kết phát triển du lịch giữa các địa phương trong vùng để quảng bá xúc tiến tạo dựng thương hiệu cho các sản phẩm du lịch đặc trưng; phối hợp, liên kết tổ chức các hoạt động quảng bá xúc tiến du lịch trong và ngoài nước; tăng cường liên kết trong việc tổ chức xây dựng và thực hiện quy hoạch, phát triển sản phẩm, kết nối tour-tuyến liên tỉnh, liên vùng, xúc tiến đầu tư, quảng bá xây dựng thương hiệu du lịch bền vững trong mối quan hệ phát triển du lịch liên vùng. Thúc đẩy liên kết, hợp tác sẽ giúp ngành du lịch của các địa phương khai thác được những tiềm năng, thế mạnh để cùng nhau phát triển. Điều này cần sự chung tay của cả chính quyền và doanh nghiệp lữ hành, du lịch. Từ đó làm bàn đạp vững chắc để giới thiệu, quảng bá và phát triển ngành kinh tế được xem là quan trọng của huyện A Lưới - nằm trên tuyến đường Hồ Chí Minh huyền thoại. Trước mắt là đẩy mạnh hoạt động liên kết, hợp tác phát triển du lịch giữa huyện A Lưới (Thừa Thiên Huế) với huyện Đông Giang, Tây Giang, Nam Giang (Quảng Nam); huyện Hướng Hóa, Đakrông (Quảng Trị) và huyện Bồ Trạch (Quảng Bình) trong thời gian tới. Phối hợp tổ chức khảo sát giới thiệu tuyến, điểm du lịch các huyện trong cụm liên kết; xây dựng trang web chung giới thiệu du lịch của 04 địa phương nhằm quảng bá du lịch đến với du khách. Tiếp tục xây dựng và phát triển các loại hình du lịch nghỉ dưỡng kết hợp với các dịch vụ vui chơi giải trí, du lịch sinh thái, du lịch di tích lịch sử; phát triển mạnh du lịch cộng đồng, khai thác giá trị văn hóa của các lễ hội, làng nghề truyền thống, nhất là khai thác các đặc trưng văn hóa các dân tộc ít người mang đậm bản sắc riêng của từng địa phương. Trong đó chú trọng nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động thông tin, quảng bá du lịch, chú trọng chất lượng nội dung, hình thức ấn phẩm quảng bá và phương tiện thông tin hiện đại có sức lan truyền mạnh, rộng. Tổ chức các hoạt động xúc tiến du lịch theo hướng có lựa chọn, mang tính chuyên nghiệp

1. Hiền Thủy: *Liên kết phát triển du lịch miền núi*, Theo Quảng Nam Online, 16 - 09 - 2019.